

קסם המילה העברית - מילים מספרות מוצאן, שפה כראי של תרבות

הלשון העברית היא פלא שאין לו אח ורע בכל השפות בעולם. לפני כ-3000 שנה דיברו אבותינו בארץ ישראל בלשון העברית, היא לשון התנ"ך, והיא שימשה אותם גם כלשון הדיבור וגם כלשון הכתב. זו שפה עתיקה, שהחלה דרכה בספר בודד אחד, הוא התנ"ך, ואחריו נכתבו בה המשנה, המדרשים, סידור התפילה וגם חלק מהתלמוד. עם חורבן בית שני, בשנת 70 לספירה בידי הרומאים, ועם היציאה לגלות, פסק הדיבור בלשון העברית, ובמשך כ-1800 שנה דיברו היהודים רק בשפות העמים הזרים שבתוכם הם ישבו. אך הקשר של העם עם שפתו מעולם לא פסק. היא שימשה אותם כשפת הקודש, שבה כתבו ולמדו, ובה התפללו מתוך סידור התפילה, אך כמעט ולא דיברו בה. גם השפות ה"יהודיות" בגולה, כגון האידיש והלדינו, מקורן בשפות הגרמנית והספרדית, ואין להן קשר עם לשון התנ"ך. בסוף המאה ה-19 חוללה התנועה הציונית את הנס הגדול של תחיית הלשון העברית בארץ ישראל, וזו חידשה את עלומיה וחזרה להיות גם שפת הדיבור, באופן מעורר השתאות ברחבי העולם היהודי והלא יהודי. אוצר המילים של לשון התנ"ך מצומצם בהיקפו, והוא מכיל רק כ-8000 מילים, וקרוב ל-80% מאוצר המילים של העברית החדשה והמודרנית, מקורו בספר התנ"ך העתיק. אבל העברית שבה אנו מדברים היום חיה ותוססת וקולטת מכל הבא ליד.

בהרצאות שאני נותן בנושא אני עוסק בשאלה כיצד פועלת מערכת היחסים המפותלת בין לשון התנ"ך העתיקה לבין הלשון העברית החדשה והמדוברת, ודן בסוגיות רבות הקשורות בנושא:

"המילה העברית לדורותיה".

משה בר דיין

טל. 0528977721

Moshebateva.co.il